

Sprawozdanie z realizacji nagrań do projektu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego pod tytułem „By nie zapomnieć... Ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach” w 2020 roku

Na posiedzeniu Zarządu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, które odbyło się 31 stycznia 2017 r., podjęto decyzję o zgłoszeniu do konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu kultury ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego projektu pod tytułem „By nie zapomnieć... – ludzie nauki i kultury w Kielcach”.

Projekt polegać miał na rejestrowaniu, opracowywaniu oraz upowszechnianiu relacji mówionych ludzi, którzy współtworzyli lub współtworzą środowisko naukowo-kulturalne stolicy regionu, zajmowali się upowszechnianiem nauki, kreowali działalność kulturalną, oddawali się pracy społecznej na rzecz społeczności świętokrzyskiej. Z okazji sześćdziesięciolecia powstania KTN planowano stworzyć archiwum wypowiedzi takich osób, by utrwalić w ludzkiej pamięci wydarzenia związane z tworzeniem kieleckich uczelni, świętokrzyskich instytucji kultury i nauki. Zorganizować miano cykl spotkań z wybranymi osobami (spotkania otwarte i zamknięte), spotkania te miały być rejestrowane w formie audio-wizualnej, relacje spisane i zamieszczone (razem z relacją filmową) na specjalnie stworzonej do projektu stronie internetowej. Założeniem było, że zebrane wspomnienia budować będą obraz przeszłości miasta (regionu), pozwolą zachować pamięć o ludziach aktywnych, uświadomią mieszkańcom wagę podejmowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, współtworzących aktywność obywatelską.

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego zaaprobował założenia i cele projektu, decydując się wspomóc finansowo organizatora.

Od 2018 r. projekt kontynuowany jest pod rozszerzoną nazwą „By nie zapomnieć... – ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach”.

W 2020 r. dofinansowanie dwóch ostatnich nagrań serii przejął Urząd Miasta Kielce, nagranych zostało osiem filmów.

Poniżej zostały przedstawione chronologicznie krótkie notki dotyczące każdego z nagrań:

1. **prof. dr hab. Andrzej Radowicz.** Czas i miejsce: 16 stycznia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: pan dr hab. Stanisław Meducki, prof. PŚK. Pan Andrzej Radowicz jest członkiem KTN

od 1974 r., profesorem zwyczajnym nauk technicznych i byłym prorektorem Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach, jednym z najwybitniejszych nauczycieli akademickich, o wielkim dorobku naukowym i dydaktycznym. Podczas swojej kariery naukowej otrzymał wiele nagród międzynarodowych, a także opublikował druki w Europie oraz Stanach Zjednoczonych. Podczas wywiadu zdradził, dlaczego to właśnie nauki ścisłe, a zwłaszcza fizyka stały się obszarem jego zainteresowań naukowych, oraz opowiedział, jak to się stało, że los związał go z Kielcami. Wspominał także, jak powstawała Politechnika Świętokrzyska i kto do tego się przyczynił. Z wywiadu dowiadujemy się również, jakie znaczenie mają dla profesora Radowicza Kielce.

2. **prof. dr hab. Stanisław Wiech.** Czas i miejsce: 20 stycznia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadząca rozmowę: pani dr hab. Edyta Majcher-Ociesa. Nagranie ze względu na objętość podzielono na dwa filmy. Stanisław Wiech członkiem Kieleckiego Towarzystwa Naukowego został 7 grudnia 1987 r. Polski historyk, profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, specjalizujący się w historii społecznej i politycznej Królestwa Polskiego i Rosji XIX i XX w. Bohater wywiadu opowiadał o tym, dlaczego wybrał akurat historię. Wspominał o swoich związkach z Kresami Wschodnimi, o trudnościach w badaniach historycznych relacji Polski z Rosją. Opowiedział o swojej pierwszej podróży do Rosji w czasach, kiedy nie było telefonów. Przybliżył tematy swoich prac naukowych. Opowiedział o udziale w konferencjach. Wspominał również okoliczności zetknięcia się z Kieleckim Towarzystwem Naukowym.
3. **dr Michał Kosztołowicz.** Czas i miejsce: 27 stycznia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: pan mgr Grzegorz Dorobek. Michał Kosztołowicz, członek KTN od 27 maja 1980 r., doktor matematyki, filozof, wieloletni pracownik Instytutu Matematyki Uniwersytetu kieleckiej uczelni wyższej. Zaproszony gość opowiedział o swoich pracach naukowych związanych z matematycznym opisem procesu dydaktycznego. Mówił o tym, że działalność naukowa interesuje go do tej pory i nadal się nią zajmuje, mimo iż jest już na emeryturze. Zdradził, że w dalszym ciągu dąży do kontynuacji myśli Jeana-Jacquesa Rousseau, aby kształcenie było na miarę możliwości każdego ucznia. Opowiedział o sposobach prezentacji rezultatów kształcenia, opierających się na układzie łańcuchów Markowa. Dr Kosztołowicz mówił również o wynikach swoich prac oraz podawał konkretne przykłady badawcze. Przybliżył również pojęcie intuicji w procesie dydaktycznym.

4. **dr hab. Mirosław Wójcik, prof. UJK.** Czas i miejsce: 27 stycznia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: książd dr hab. Zbigniew Trzaskowski, prof. UJK. Mirosław Wójcik członkiem KTN jest od 11 września 2003 r., polski literaturoznawca, doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor nadzwyczajny w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, specjalizujący się w historii literatury polskiej oraz życiu i twórczości Emila Zegadłowicza. Podczas rozmowy zdradził, kiedy nauka stała się ważnym aspektem jego życia i dlaczego zdecydował się akurat na studia humanistyczne. Opowiedział także o studiach w trudnym dla Polski momencie wprowadzenia stanu wojennego i osobach, które w jego życiu prywatnym, ale także naukowym pełniły ważną rolę. Profesor Mirosław Wójcik mówił, skąd wzięły się jego zainteresowania naukowe, oraz przedstawił swoje publikacje. Wyjaśnił także, dlaczego tak ważną rolę w jego karierze odegrała twórczość Emila Zegadłowicza, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i Brunona Schulza.
5. **prof. dr hab. inż. Andrzej Neimitz.** Czas i miejsce: 28 stycznia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: pan dr hab. Stanisław Meducki, prof. PŚK. Andrzej Neimitz, członek KTN od 20 maja 1991 r., jest inżynierem, specjalistą w zakresie mechaniki pękania, profesorem nauk technicznych, profesorem zwyczajnym Politechniki Świętokrzyskiej, był także rektorem tej uczelni w latach 1990–1996. Bohater rozmowy opowiedział o swojej edukacji w Kielcach, ale także na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Wspominał też o pracy w Kieleckich Zakładach Wyrobów Metalowych Polmo-SHL, którą godził z działalnością naukową. Mówił o swoim sporym dorobku naukowym i publikacjach w różnych językach europejskich, ale również i azjatyckich. Opowiedział o wykładach, jakie prowadził w Stanach Zjednoczonych, Finlandii, Szwajcarii, Londynie, a także w Chinach. Wspominał o tym, jak został odsunięty od dydaktyki w czasie wprowadzenia stanu wojennego. Przybliżył również swoją pracę na wielu stanowiskach Politechniki Świętokrzyskiej.
6. **prof. dr hab. Arkadiusz Płoski.** Czas i miejsce: 10 lutego 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: pan dr hab. Stanisław Meducki, prof. PŚK. Arkadiusz Płoski to profesor zwyczajny w zakresie nauk matematycznych, nauczyciel akademicki Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach i Uniwersytetu Jagiellońskiego, był także prezydentem Kielc w 1990 r. Pan Profesor opowiedział o swoim życiu i działalności w Kielcach. Wspominał o pisaniu swojej pracy doktorskiej

pod okiem prof. Stanisława Łojesiewicza, a także o rocznych studiach na uniwersytecie w Paryżu. Wspominał też o wyjazdach na seminaria do Francji, Izraela, Niemiec, Włoch i Hiszpanii, gdzie zawiązał wiele przyjaźni. Profesor zachęcał studentów do wyjazdów na Erasmus w celach przeprowadzania badań naukowych. Opowiadał o tym, jak został uhonorowany Medalem Specjalnym przez Uniwersytet Łódzki, a także o ścisłych związkach z Ośrodkiem Łódzkim. Wspominał czasy, kiedy został Prezydentem Miasta Kielce. Mówił również o zamiłowaniu do czytania książek historycznych, a także do nauki języków obcych.

7. **prof. dr hab. inż. Wiesław Trąmpczyński.** Czas i miejsce: 21 grudnia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadzący rozmowę: pan prof. dr hab. Adam Massalski. Wiesław Trąmpczyński to inżynier mechanik, profesor nauk technicznych, rektor Politechniki Świętokrzyskiej pięciu kadencji. Profesor opowiedział o swojej wieloletniej karierze naukowej, zajmowanych stanowiskach podczas niej i osiągnięciach, jakie ma na swoim koncie. Zdradził także, co wspólnego ma podpis, który niegdyś znajdował się na banknotach, z jego nazwiskiem. Ponadto oglądający mogą dowiedzieć się o pracach naukowych, które wyszły spod jego pióra, oraz o kręgu jego zainteresowań naukowych, doświadczeniu nabytym podczas pobytów i pracy na zagranicznych uczelniach i profesorach, z którymi miał okazję współpracować oraz czerpać inspiracje. W trakcie wywiadu wyjawiał także, skąd wzięły się jego powiązania z Kielcami i co sądzi o ich środowisku naukowym.
8. **dr hab. Barbara Gierszewska, prof. UJK.** Czas i miejsce: 30 grudnia 2020 r., biuro Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Prowadząca rozmowę: pani dr Monika Bator. Barbara Gierszewska to literaturoznawczyni i filmoznawczyni, historyk filmu i prasy, doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor nadzwyczajny w Instytucie Dziennikarstwa i Informacji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Członkiem KTN jest od 23 maja 1991 r., a od 21 października 2019 r. pełni funkcję Prezesa Towarzystwa. Podczas wywiadu Pani Profesor opowiedziała, skąd wzięło się jej zamiłowanie do książek i dzieł audiowizualnych, które są jej zainteresowaniami naukowymi. Zdradziła również, jak wyglądała jej ścieżka kariery zawodowej i dlaczego nigdy nie wyprowadziła się z Kielc. Dowiadujemy się także, skąd wzięła się u niej fascynacja Lwowem, gdzie intensywnie pracuje nad nowymi projektami. Oprócz tego przedstawiła swoje publikacje książkowe, powiedziała, jak pokrótce wygląda jej praca w charakterze Prezesa Kieleckiego Towarzystwa Naukowego i jego funkcjonowanie w trudnym dla wszystkich pandemicznym czasie.

Seria nagrań do projektu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego pod tytułem „By nie zapomnieć... – Ludzie nauki, kultury i sztuki w Kielcach” nadal cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem i wciąż zbiera pochlebne opinie. Filmy obejrzeć można za pośrednictwem strony internetowej Towarzystwa, jak również na kanale YouTube. Projekt jest kontynuowany w 2021 r. dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Miasta Kielce.

ARTUR KORNACKI
Muzeum Narodowe w Kielcach
Kieleckie Towarzystwo Naukowe